

Granskningsrapport Italienska

Områdesnämnden Humaniora och språk har genomfört utvärdering av italienska.

Underlagen har utgjorts av självvärdering, matris över examensmål, kurs- och utbildningsplaner, betygskriterier. Dialoger om underlagen har förts med företrädare för italienska 2016-04-20 och 2016-06-14.

Kunskapsbidrag och profil vid Högskolan Dalarna

Upplägget med en allmän och bred ingång är samma som vid andra högskolor i Norden, och ämnets strävan är att ge generella och kvalitativa kunskaper i italienska språket och litteraturen, såväl muntlig som skriftlig genom en successiv fördjupning i kurser om sammanlagt 120 hp.

Ämnet har en inriktning mot interkulturell förståelse vilket genomsyrar kurserna och diskuteras redan på nybörjarnivå. Kurser i litteratur, språkhistoria och språkvetenskap contextualiseras och kopplas till uttryck inom konst och vetenskap samt till rådande historiska och sociala förhållanden både på den italienska halvön och i övriga världen.

Italienska har provat med profilering mot specifika yrkesspråk, t ex mot medicinare, och även en profil mot e-learning har diskuterats. Två heltidslärare innebär dock begränsat utrymme för profilering.

Kommentarer:

Nämnden konstaterar att italienska har en gedigen traditionell inriktning med tonvikt på språkfärdighet. Det interkulturella spår som genomsyrar kurserna anknyter också väl till forskningsprofilen vilket bådär för möjligheter att ytterligare forskningsanknyta kurserna.

Akademisk miljö och lärarkompetens

Ämnesmiljön utgörs av två lektorer på vardera 100 %, och fyra visstidsanställda om sammanlagt 300 timmar/termin Alla lärare är disputerade antingen i Sverige eller i Italien.

De två adjunkterna som är stationerade i Italien respektive Belgien kommer att anställas om 25 % vardera. Det kan även tänkas att deras tjänster ökas, och att de då kan täcka upp för lektorerna

vid frånvaro. Anledningen till att inte anställa en 50 % adjunkt är att mycket undervisning bedrivs på kvällstid och kurserna skulle då kollidera.

Informella möten sker mellan lektorena, och formella möten varje månad via Connect, där kurserna diskuteras och information sprids. Den största arbetsbördan vilar dock av de två 100 % lektorena. På sikt kan det behövas styrmedel för att kunna träffas regelbundet i syfte att stärka gruppen.

Alla lärarna har ett brett kontaktnät inom italienska och närliggande utbildningar både i Norden och i övriga världen. Inom Högsolan deltar lärarna i högre seminarier med andra kollegor och deltagande i särskilda intressegrupper (t.ex. lärare i litteratur inom romanska språk) och internationellt skapas kontaktnät vid deltagande i internationella konferenser.

Alla lärare är modersmålstalare och examinerade i Italien, vilket innebär möjligheter till att knyta sig närmare dessa lärosäten. En av deltidslektorena är expert i e-Learning och hjälpt till med examinationssystem. En viss risk finns att modersmålstalare lärare kan förvänta sig för mycket av studenter med italienska som andraspråk eller främmande språk. Undervisningskvaliteten kräver därför balans, t ex med ett urval av färre men mer fördjupande inslag i undervisningen. Lärarna kan inte kräva att studenterna ska kunna alla aspekter, utan får fokusera på ett specifikt problem att lösa.

Kommentarer:

Italienska vid Högsolan har goda internationella kontaktnät. En styrka är också att en av lektorena har särskild kompetens i E-learning.

Efter förändringar i personalstyrkan är nämnden osäker på det verkliga antalet lärare.

Nämnden ser risker med att anställa adjunkter med låg sysselsättningsgrad eftersom de inte stärker miljöns hållbarhet. Vidare gör den begränsade omfattningen av deras anställningar att de kan ha svårt att bidra till ämnesmiljön. Anställningarna motiveras med att kvällskurserna kräver denna form. Det tycks innebära att det inte är ämnets kompetensförsörjning som styr anställningen utan undervisningens organisation. Nämnden ser också en risk i detta.

Nämnden ser en styrka i att lärarna är modersmålstalare, och att de genom att vara stationerade på andra länder bidrar med ett internationellt perspektiv. Avståndet i rum och akademisk tradition innebär dock också risk att lärare inte blir integrerade i Högsolan då deras spridda placering och begränsade kunskaper i svenska gör det svårare att upprätthålla en kollegial miljö, och för personal att delta i kollegiala verksamheter. Språkpolitiken är tydlig med att lärare förväntas utveckla kunskaper i svenska inom en viss tid och detta aktualiseras i och med de nya anställningarna. Det finns en sårbarhet genom att ämnets kontinuitet faller på de svensktalande lärarna.

Avdelningen bör tillse att de disputerade adjunkterna får stöd att genomföra högskolepedagogisk utbildning för att möjliggöra befordran till lektor.

Forskningsaktivitet

I förteckningen över projekt listas sju pågående projekt med intern finansiering (dock endast ett avslutat sedan 2009), och någon extern ansökan under planering. I listan över publikationer finns tio poster sedan 2013. Endast de två 100 % lektorerna forskar i tjänsten vid Högskolan Dalarna (10 %) och har publicerat. Självvärderingen beskriver dock att samtliga lärare bedriver forskningsaktiviteter, deltar i nationella och internationella konferenser och publicerar. Dessa forskningsprojekt är finansierade med utländska stipendier och har i ett fall, under ht14, varit finansierat av Vitterhetsakademien.

2016 anordnade Italienska den *XI Kongressen för Skandinaviska Italianister* vid Högskolan med deltagande av cirka 40 akademiska italianister från såväl Skandinavien som från andra europeiska länder. Medel från Vitterhetsakademien och från Akademin Humaniora och Medier samt sammanlagt 30 timmar i vårterminens budget finansierade organisationen. Större delen av arbetet skedde dock på frivillig basis.

Nämndens kommentarer

Många publiceringar sedan 2013 i förhållande till tillgänglig forskningstid visar att engagerad forskning bedrivs. Nämnden kan dock inte bedöma publikationerna, t ex i vilken utsträckning dessa är peer-review granskade.

Ämnet har gjort ett stort och viktigt arbete med att organisera konferensen. Nämnden önskar dock att Högskolan tydligare skulle visa sin uppskattning av värdet av detta slags arrangemang och ge mer administrativt och ekonomiskt stöd.

Det är oklart i vilken utsträckning adjunkterna inbegrips i det högre seminariet, och i vilken mån de uppmuntras att ansöka om forskningsmedel.

Undervisningens forskningsanknytning

All litteratur är på italienska och det rör sig huvudsakligen om litteratur från studentförlag riktade till utomitalienska läsare. Böcker och artiklar från Sverige och Italien, men t ex italiensk språkhistoria på italienska på B-nivå tycker studenterna är svår och ämnet har tagit fram ett eget kompendium i språkhistoria som ersättning. Detta är anpassat för svenska studenter genom enklare texter och tydliga instruktioner, ofta med jämförelseuppgifter samt reflektionsfråga.

Studenterna kommer i kontakt med forskningsartiklar/avhandlingar genom att de själva får läsa böcker och artiklar. I tre eller fyra kurser måste studenterna läsa vetenskapliga källor, annars är det enbart studentlitteratur.

Studenterna övas i att söka och värdera källmaterial t ex genom att lärarna ger kritik på val av online-sidor, och ger tips och exempel för att kunna värdera information. Källmaterialet består oftast av digitala resurser eftersom de flesta studenter studerar via nätet.

Under seminarier (alla är obligatoriska) ställs frågor om sammanhang på bas av vad studenterna skickat in. Studenterna övar mycket skriftlig språkfärdighet, men inte bara beskrivningar utan för att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt genom att reflektera och jämföra italienska och svenska samhället, t ex genom att hänvisa till statistik och annan data.

Kommentarer:

Nämnden ser positivt på att ämnet skapar eget anpassat material. En risk med detta kan dock vara att möjligheten att jämföra perspektiv och med lärarens stöd uppöva förmåga att tänka kritiskt och självständigt begränsas om lärarens perspektiv uppfattas som sanningsanspråk.

Ett mål med utbildningen måste vara att utveckla färdighet att kunna tillgodogöra sig och diskutera vetenskapliga texter. Om det är svårt att läsa akademiska artiklar tidigt i utbildningen, behöver man arbeta med att skapa en progression där detta tränas. Att själva läsa ger ingen övning om detta är för svårt för studenterna, utan studenterna behöver guidning, diskussion och stöd för att träna förmågan att läsa vetenskaplig text. Dessutom måste detta examineras.

Utbildningens nivå och progression

En jämförelse av lärandemål i kursplaner med motsvarande i Stockholm visat att Italienska vid Högskolan och vid SU på de tidiga nivåerna har en språkfärdighetsfokus, där vetenskaplighet kommer i skymundan. På de högre nivåerna blir det vetenskapliga perspektivet tydligare i kurserna vid SU med större inslag av såväl teori som metod både inom lingvistik- och litteraturinriktningarna.

Efter granskning 2012 av dåvarande HSV, lyftes det vetenskapliga innehållet genom att lärandemål om analytiskt kunskapsinhämtande utöver språkfärdighetsmomenten lades till i nybörjarkurs 1.

Kommentarer:

ONHUS ser positivt på ämnets aktiva kursutvecklingsarbete. Nybörjarkursernas kursplaner är mer genomarbetade och tydliga än de påföljande, och kursplanerna behöver allmänt ses över.

I jämförelse med utbildningen i Stockholm är det vetenskapliga inslagen relativt otydliga i ämnets kursplaner, särskilt på grundnivå 1 där den största vikten tycks ligga på språkfärdighetsövning. Genom att lingvistik inkorporeras i de skriftliga språkfärdighetskurserna, är det oklart hur stort utrymme av kursinnehållet som ges till det språkvetenskapliga innehållet i relation till språkfärdighetsinnehållet. Det vetenskapliga inslaget behöver stärkas. Exempelvis kan redan den första studietermen vetenskapliga publikationer inkorporeras på svenska eller engelska om kulturbegreppet, om italiensk kultur och om språkinläring och studiet av desamma läggs upp så att det kan examineras. Den vetenskapliga fördjupningen behöver stärkas särskilt på de högre nivåerna.

Många kontrastiva- och översättningsmoment genomförs i praktiken mellan flera olika språk eftersom studenter och lärare inte alltid talar svenska. Kursplanerna är inte konsekventa då de anger att dessa moment gäller mellan italienska och svenska.

Skriftliga arbeten

Skrivuppgifter förekommer på alla nivåer. På nybörjar- och grundnivå 1-2 innefattar alla kurser en rad olika typer av inlämningsuppgifter, och grundkurs 1 avslutas med att studenterna skriver en uppsats på cirka 10 sidor inom italiensk lingvistik, litteratur eller kultur där studenterna själva letar och sorterar sina källor.

I grundkurs 2 är upplägget med inlämningsuppgifter liknande, men med högre krav på självständighet och korrekt hantering av källor. Bland annat görs en analys av en skönlitterär text där terminologi och litteraturkritiska ståndpunkter som studeras i kursen ska användas. Läraren kommenterar texterna, men studenterna kommenterar även varandras texter.

I kursen IT2005 *Italiensk språkvetenskap* skriver studenterna en uppsats på ca 6-7 sidor om t ex låneord, sociolingvistik, italienska dialekter etc. Områden väljs enligt en lista av föreslagna ämnen, upprättad av läraren. Några anvisningar om vetenskapliga källor ges av läraren, andra diskuteras under arbetet. Läraren ger skriftlig feedback. Miniuppsatser presenteras sedan muntligt under ett seminarium och diskuteras.

Italienska har inte examensrätt och examensarbete förekommer inte, men en motsvarande kurs *Uppsats i italienska* ges på grundnivå 2. I kursen ingår tre seminarier i akademiskt skrivande med praktiska övningar där man repeterar och fördjupar det praktiska akademiska skrivandet, stilen och formalia. Särskild vikt läggs nu vid källkritiken och begreppet plagiat samt om hur det ska undvikas. I kompendiet får studenterna även en orientering över olika vetenskapliga databaser och bibliotekssamlingar (svenska och italienska) och praktiska anvisningar för uppsatsskrivandet. Sedan lämnar studenterna in ett formulär där de indikerar redovisar titeln på sin uppsats, frågeställningar, den tänkta metoden, uppsatsstruktur och de första grundkällorna. Med utgångspunkt i denna text hjälper handledaren studenterna med att välja ämne och att begränsa det. Uppsatsen lämnas in i tre olika stadier som rättas och kommenteras av handledaren. Den tredje och sista versionen läses även av examinator och av den student som blir opponert under ventilering.

Kommentarer:

Kontinuerliga skrivuppgifter tränar studenternas språkliga skrivfärdighet och deras formaliakunskaper utvecklas, men av underlaget att döma finns ingen tydlig idé om hur studenternas insikter i den vetenskapliga processen fördjupas.

I självvärderingen används en mängd olika begrepp på olika skriftliga arbeten, t ex ”inlägg”, ”miniuppsats”, ”mindre uppsats”, ”liten vetenskaplig uppsats”, ”kort fördjupande uppsats”, ”B-uppsats” etc, vilket kan ha försvårat nämndens analys av vad ämnet ser som en vetenskaplig text.

Om denna begreppsflora avspeglar sig i anvisningar till studenterna kan det finnas risk att försvåra undervisningen om vad som utmärker och avgränsar vetenskaplig text. Tydligare terminologi och tydligare progression är behövt.

Utbildningens organisation

Ju högre nivå desto mindre studentgrupper. På nybörjarnivån ca 70 studenter i tre grupper, men den tappar också flest studenter, 30-40 fullföljer. Nybörjare 2 börjar med 30, ca hälften slutar. Svårt att uppskatta i förväg.

Undervisningen ges på engelska till och med halva nybörjarkursen, därefter italienska.

Lärarna kan undervisa på engelska, men de kan inte svenska.

Kulturellt blandade studentgrupper ställer krav på lärarens didaktiska kompetens eftersom de har olika grundkunskaper. Italienska studenter kan tycka att det är för enkelt, medan svenska tycker att det är svårt. Genom att blanda studenter i grupper försöker ämnet skapa möjligheter för studenter att lära av varandra. Ämnet har också tänkt starta projekt för att studera dynamiken i sådana klassrum, om det finns medel.

Deltagande i seminarier i alla kurser är obligatoriskt. Till seminarierna ska studenterna ha läst och lyssnat på det anvisade materialet enligt instruktioner i kursöversikter (se ovan under "Förekomst av vetenskapliga publikationer i kurslitteraturen"). I alla kurser ska de också ladda upp varierande former av inlämningsuppgifter och/eller delta i forumdiskussioner på Fronter. Alla seminarier ges kvällstid på vardagar beroende på att studenterna för det mesta är lite äldre och förvärvsarbetar på dagen.

Många seminarier och stor undervisningstid kräver extraarbete för att uppnå kvaliteten som kräver fler timmar än lärarna får betalt för. Detta gäller alla nivåer.

Kommentarer:

Självvärdering och dialoger visar att ämnet har en medveten pedagogisk strategi. T ex blandas studentgrupperna för att kunna utnyttja de pedagogiska poängerna detta medför. Alla seminarier är obligatoriska och det ges tydliga uppgifter inför dem.

Eventuellt behövs en genomlysning av studentunderlaget för att undersöka om och hur studentpopulationen skulle förändras med ett annat upplägg. T ex kan information finnas att hämta i studentenkäten.

Ämnet menar att man inte får betalt för allt arbete. Detta behöver utredas. Till att börja med bör det dokumenteras hur mycket undervisningstid varje lärare lägger ned på undervisning och administration.

Genomströmning

År 2014	Grundnivå	Avancerad-	Totalt
Helårsstudenter	74,9		
Helårsprestationer	53,2		
Prestationsgrad %	71,0%		
År 2015	Grundnivå	Avancerad-	Totalt
Helårsstudenter	79,9		
Helårsprestationer	58,1		
Prestationsgrad %	72,7%		

Såväl antalet helårsstudenter som prestationsgrad är högre än vad som förväntats för de aktuella åren.

Åtgärder för att få en hög genomströmning till examen är bland annat revidering av kursplaner med mera specifik betygsrapportering. Genom en uppdelning av betygsrapporteringen blir studenterna mera resultatnriktade och säkra över vilka delar av kurserna de har klarat och vilka de eventuellt måste göra om och satsa mera på. Romaner i kurserna Muntliga I och II har bytts ut för att ge nya och aktuella diskussionsteman som berör genusperspektiv och etik. För nybörjarkurserna valdes ett helt nytt läromedel som är utformat för studerande på akademisk nivå och vars innehåll fokuserar på sådana aspekter av italiensk kultur och samhälle som mest kan intressera vuxna akademiker. Under 2016 fortsätter arbetet med revision av kursplaners struktur och mål och näst på tur står kurser i språkfärdighet på Grundkurs I, samt Nybörjarkurs II.

För att underlätta för äldre studenter ovan vid IT uppdateras information varje termin inte bara i kursöversikter utan också i en handbok som innehåller alla anvisningar och interna regler om t.ex. förväntad arbetsinsats, tentor on-line, nätetikett, mejlhantering, m.m. På ämnets webbsida ges studenterna ytterligare lätthanterlig information om t.ex. studieprogression i ämnet, ”vanliga frågor” (på svenska, italienska och engelska) och med en egen sida för varje kurs.

En annan praktisk stödåtgärd för en ökad genomströmning av studenterna fram till examensarbete är t.ex. samarbetet med HDA:s bibliotek, där vi varje termin beställer nyutkomna böcker och manualer på italienska så att bredden av fördjupningslitteratur för studenterna vidgas och uppdateras.

Kommentarer

Ämnet uppvisar en mycket god genomströmning. Nämnden ser också positivt på ämnets systematiska och mångsidiga arbete för att ytterligare främja genomströmningen.

Anställningsbarhet/användbarhet

Italienska håller sig à jour med arbetsmarknaden, både inom landet som utomlands, genom att följa nyhetsflödet i olika media, lyssna på kollegor från andra högskolor, samtal med studenter m.m.

Kunskaper i italienska efterfrågas som kompletterande kompetens i olika branscher. Italienska skulle i framtiden vilja skapa kurser i italienska med specialinriktning för vissa yrkesgrupper. En satsning på italienska för medicinare ht11 var lyckad.

Kommentarer:

Nämnden ser positivt på ämnets ambition att utveckla kurser som är specialanpassade utifrån en analys av arbetsmarknadens behov.

Studentinflytande

Kursvärderingar genomförs med ett formulär med 30 frågor. Kursvärderingen är tillgänglig på Fronter i två veckor och har alltid genomförts för alla kurser. Kursutvärderingar uppmärksammas både muntligt under seminarier och skriftligt på Fronter. Dessutom finns ett avsnitt både i kursöversikten för varje kurs och i den allmänna *Handbok för studenter* som gäller för alla kurser om vikten att delta i kursvärderingar. Alla relevanta synpunkter diskuteras kollegialt under ämnesmöten.

Medverkan i kurslag, programråd, branschråd etc, förekommer inte.

Ht15 infördes en ny kursvärdering i högskolans regi, men pga tekniska fel i programmet, som inte berodde på ämnet, genomfördes inte 2 av 13 kursvärderingar.

De flesta ändringar som har föranletts av kursvärderingar gäller kurslitteraturen. T.ex. ett par romaner som lästes i muntliga I och II byttes ut då några studenter tyckte att vissa figurer i dem inte förde fram rätta värderingar gentemot kvinnor. Andra önskemål har tagits emot angående vissa smärre ändringar av kursers inlämningsuppgifter eller prov.

Kommentarer:

Studentinflytande tycks fungera väl även om det är oklart hur stor andel av studenterna som lämnar in kursutvärdering. Ändringar har gjorts efter kommentarer vilket talar för att studenternas synpunkter fångas upp.

Internationalisering

I undervisningen återspeglas internationalisering genom de olika lärarnas forskningsintressen. T.ex. tas migrantlitteratur upp framför allt i textanalys; reselitteratur som genre ger utomordentliga möjligheter att resonera om skillnader i att resa utomlands under tidernas lopp.

Under de senaste terminerna har antalet Erasmusstudenter och italienfödda studenter ökat. Dessa studenter berikar lektionerna och strävan är att erbjuda ett konstruktivt samtal mellan dem och de svenska studenterna.

Ämnet har tecknat Erasmusavtal med ett stort antal lärosäten de senaste åren och alla är välfungerande.

Kommentarer:

Det finns goda möjligheter till internationella perspektiv i undervisningen med såväl inresande studenter, som blandade grupper som nyttjas till diskussioner ur olika perspektiv, liksom lärares forskning. De internationella perspektiven lyser dock inte igenom i kursplanerna som de är utformade i nuläget. Text handlar den kulturella delen mycket om att lära om Italien, men inte om inbjudan till att föra resonemang utifrån olika perspektiv. Det kan också övervägas att införa litteratur om interkulturalitet som kan öka studenternas medvetenhet om vad det blandade seminariet gör och som samtidigt ökar den vetenskapliga nivån.

Hållbar utveckling, mångfald och jämställdhet

Enligt självvärderingen är undervisande personal välinformerad och följer de policyer om hållbar utveckling, mångfald och jämställdhet som gäller vid Högskolan.

Jämställdhet och mångfald är centrala frågor i undervisningen. I valet av kurslitteratur försöker man dessutom välja minst en kvinnlig författare.

Inom lärarekrutering visar ämnet en jämn könsbalans av sammanlagt 6 lärare (2 tillsvidare och 4 timlärare): 3 är kvinnor och 3 är män. Italienska verkar för att rekrytera studenter av båda könen. Aktuella siffror från Studentbarometern visar att de manliga studenterna ökat till 33% - från 24% som registrerades 2011.

Kommentarer:

Ämnet tycks arbeta medvetet med frågor om mångfald och jämställdhet.

Framtidsperspektiv

Ämnets styrka är att ha en engagerad och kompetent personal. Lärarnas erfarenhet av undervisning, särskilt on-line, är lång och värdefull.

En styrka är även flexibiliteten att kunna erbjuda alla kurser som enstaka delkurser, som studenterna kan "skraddarsy" efter sina behov. Ämnets erfarenhet och högskolans undersökningar visar att studenter som läser italienska online generellt inte är "vanliga" unga studenter, utan lite äldre och studerar vid sidan av arbete och familjeliv. Därför föredrar dessa studenter en lugnare takt och önskar oftast studera enbart en eller två kurser à 7,5 hp per termin och helst på kvällstid.

Den svacka som ämnet har erfarit under några år (när Lund startade sina kurser on-line i italienska och Umeå utökade sitt utbud) verkar nu vara över. Sedan 2013 redovisar ämnet en mycket positiv ekonomi, studentantalet ökar ständigt och man ser framtiden an med viss tillförsikt.

Högskolan är den enda av fem högskolor i landet med undervisning i italienska som saknar examensrättigheter. Att inte kunna erbjuda en kandidatexamen med italienska som huvudämne kan minska antalet studerande.

En sårbarhet i ämnet är den lilla arbetsstyrkan med 2,5 heltidstjänster: två lektorer 100 % och två adjunkter om 25 % vardera där flera är stationerade utanför Sverige och har begränsade svenskakunskaper.